

صنعت نساجی؟

پیش‌قراول خروج صنایع از رکود تورمی

طرح دولت برای خارج شدن از رکود هم اکنون مهم‌ترین دغدغه فعالان بخش خصوصی است. رکودی که از بهمن ماه سال گذشته بر کل فضای کسب و کار کشور به‌طور عام و برای صنعت نساجی به‌طور خاص تر حاکم بود؛ موجب نگرانی‌های جدی در بخش‌های صنعتی شد تا آن‌جا که دولت به فکر تدوین سیاست‌هایی جهت خروج از رکود آن هم از نوع غیر تورمی برای سال‌های ۹۳ و ۹۴ افتاده است. این دو سال از این جهت اهمیت دارند که به زعم فعالان اقتصادی و کارآفرینان صنعتی رکود ۴ ماهه سال جاری که منشأ آن از زمستان سال گذشته شروع شد، طی سال‌های اخیر بی‌سابقه بوده است. تورم شدید طی سال‌های گذشته که اوج آن بین سال‌های ۹۰ تا ۹۲ شکل گرفت از یک‌سو و تحریم‌های غرب علیه ایران و به تبع آن کمبود منابع مالی، موجب ایجاد یک موج شدید رکود تورمی در ایران شده است. در بسته‌سیاستی جدید که توسط دولت در اختیار فعالان اقتصادی و صنعتی جهت نظرخواهی از ایشان منتشر شده، چهار عامل تنگنای مالی، کاهش تقاضای داخلی و کاهش سرمایه‌گذاری در کنار تحریم‌های ظالمانه به عنوان موانعی جدی بر سر راه فرآیند خروج از رکود معرفی شده‌اند و جهت خروج از این رکود، بسته‌های سیاستی بر مبنای دو عامل اول یعنی تنگناهای مالی و کاهش تقاضای داخلی پیش‌بینی شده است و دو عامل دیگر به جهت اینکه از قبل به‌وجود آمده و عوامل دیگری در آن‌ها دخالت دارند و اثرگذاری بلند مدت هم دارند صحبتی به میان نیامده است. در خصوص این سیاست‌های پیشنهادی دولت بحث و بررسی بسیار می‌توان نمود چه اینکه دولتمردان هم آن را جهت اعلام نظر صاحب‌نظران، در معرض عموم قرار داده‌اند و می‌طلبند تشکل‌های بخش خصوصی و به‌ویژه صنعت نساجی در مورد آن اعلام نظر کنند اما نکته مهمی که می‌توان در این مجال به آن اشاره نمود سیاست‌های مربوط به بخش صنعت و معدن است. در مقدمه این سیاست‌ها آمده است: «سه ملاحظه کلیدی در تدوین سیاست‌های صنعتی برای پیشبرد برنامه خروج از رکود مد نظر بوده است؛ اول آن که قرار نیست منابع محدود موجود صرفاً به سمت چند صنعت خاص گسیل شده و باقی صنایع از دسترسی به سیستم بانکی و نظام تجهیز منابع از طریق بازار اولیه محروم شوند. دوم آن که اعمال سیاست‌های صنعتی و معدنی به صورتی یکسان و بدون در نظر گرفتن نوع مالکیت بنگاه‌ها انجام خواهد پذیرفت. سوم آن که توانمندسازی صنایع کوچک از طریق ارتباط با صنایع متوسط و بزرگ و تعمیق و تقویت این تعامل و ارتباط در قالب ایجاد توسعه خوشه‌ها، شبکه‌ها و برندها یکی از رویکردهای اصلی دولت در تدوین سیاست‌های صنعتی بوده است.» در واقع اولویت دولت جهت پیشبرد این سه ملاحظه کلیدی معطوف به صناعی است که بتوانند به عنوان یک موتور محرک، اینرسی لازم جهت تکان دادن کل بدنه صنعت کشور را به حرکت در آورند تا چرخه صنعت به راه افتد. به زعم سیاست‌گذاران این صنایع باید خصوصیتی داشته باشند منجمله: صنایع با ارزش افزوده بیشتر، صادراتی بودن محصول، پیشران بودن و جایگاه در زنجیره ارزش، کوتاه بودن دوره گردش مالی، داشتن تقاضای بالفعل و برخوردار از توان اشتغال‌زایی.

به نظر می‌رسد صنعت نساجی، یکی از صناعی است که در شرایط کنونی و با توجه به سیاست‌های کنونی که دولت برای خروج از رکود برگزیده می‌تواند به خوبی نقش این موتور محرک را جهت خارج نمودن صنعت از رکود ایفا نماید. تجربه توسعه صنعتی در سایر کشورهای دنیا هم به خوبی موید این موضوع می‌باشد. اما جهت تحقق این موضوع و در اولویت قرار گرفتن صنایع نساجی به عنوان پیشرو جهت خارج شدن از رکود، باید فعالان و پیشکسوتان صنعت نساجی و علی‌الخصوص تشکل‌های فعال در این حوزه، نقش خود را ایفا نمایند و علاوه بر اعلام نظر در این حوزه سعی در رایزنی با مسئولین دولتی جهت توجه ویژه به این صنعت به‌عنوان موتور محرک صنعتی کشور جهت خروج از رکود بنمایند.